

Unitatea de învățare 8: DREPTURILE OMULUI

Co-funded by
the European Union

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație [comunicare] reflectă doar punctele de vedere ale autorului, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru utilizarea informațiilor conținute în aceasta. Proiectul CULTLIT4YOUTH (2019-3-UK01-KA205-077692).

Public țintă

- Cadre didactice
- Educatori
- Lucrători tineri care lucrează cu copii sau tineri care sunt imigranți/provin dintr-un mediu diferit/nu vorbesc limba locală.

Competențe care urmează să fie dobândite

1. Cursantul va înțelege ce sunt drepturile omului și cum sunt protejate
2. Cursantul va putea identifica situațiile în care drepturile omului sunt încălcate.

DREPTURILE OMULUI

Ce sunt drepturile omului?

- Drepturile fundamentale, care permit ființelor umane să-și modeleze viața în conformitate cu libertatea, egalitatea și respectul pentru demnitatea umană.
- Singurul **sistem de valori universal recunoscut** în temeiul **legislației internaționale** actuale care compune elemente ale liberalismului, democrației, participării populare, justiției sociale, statului de drept și bunei guvernări.
- Suma drepturilor civile, politice, economice, sociale, culturale și colective stabilite în instrumentele internaționale și regionale **ale drepturilor omului, precum și în constituțiile statelor.**

Historismul drepturilor omului

Convingerea că toată lumea, în virtutea umanității sale, are dreptul la anumite drepturi ale omului este destul de recentă. Rădăcinile sale, se află în tradiția anterioară și în documentele multor culturi; a fost nevoie de catalizatorul celui de-al Doilea Război Mondial pentru a propulsa drepturile omului pe scena mondială și în conștiința mondială. Ideea drepturilor omului și necesitatea acestora au devenit și mai evidente.

„Regula de aur” sau o oarecare variație a acesteia, servește unui exemplu care predomină pe scară largă în diferite culturi sau religii:

„Fă-i altora așa cum ai vrea tu să-ți facă și ei ție.”	Creștinismul
„Nimeni dintre voi nu este credincios până când nu dorește fratelui său ceea ce dorește pentru sine.”	Islamismul
„Să nu-i ataci pe alții în alte moduri pe care tu însuși le-ai găsi jignitoare.”	Budismul
„Nu face nimic altora care, dacă ți-ar face ție, ți-ar provoca durere:aceasta este suma datoriei.”	Hinduismul
„Ceea ce este ura pentru tine, nu semenii tăi.Aceasta este întreaga lege;restul e doar un comentariu.”	Iudaismul

Națiunile Unite

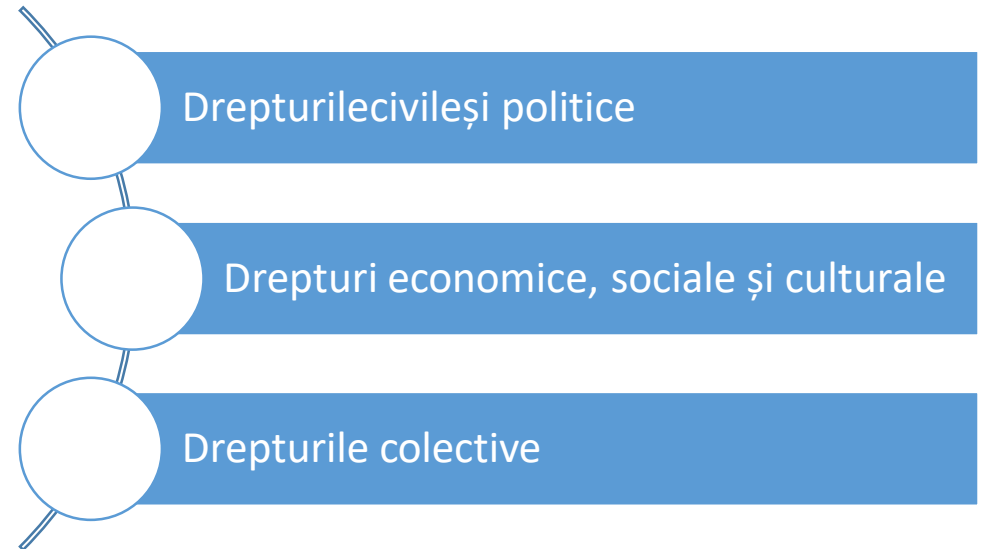
- După al Doilea Război Mondial, a fost creată o organizație interguvernamentală cu scopul de a menține pacea internațională, de a preveni conflictele, de a dezvolta cooperarea internațională și bunele relații între națiuni.
- Carta Națiunilor Unite a fost înființată în 1945.
- ONU a înființat o Comisie pentru drepturile omului, a cărei sarcină a fost de a începe elaborarea unui document care să explice semnificația drepturilor și libertăților fundamentale proclamate în Cartă.

Declarația Universală a Drepturilor Omului (UDHR)

- Declarația Universală a Drepturilor Omului (UDHR) a fost adoptată de cei 56 de membri ai Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie **1948**.
- Declarația constă într-un preambul și 30 de **articole, care prezintă** drepturile omului și libertățile fundamentale la care toți bărbații și femeile din lume au dreptul, fără nicio discriminare.

Dimensiunile drepturilor omului:

UDHR (Simplificat)

1. Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și drepturi și ar trebui tratate în același mod.
2. Orice persoană are dreptul la toate drepturile și libertățile prevăzute în prezenta Declarație, fără nicio deosebire. Fără discriminare.
3. Fiecare are dreptul la viață și să trăiască în libertate și siguranță.
4. Fără sclavie. Nimeni nu ar trebui să fie ținut în sclavie sau servitute.
5. Fără tortură. Nimeni nu va fi supus la tortură sau la crud, tratament sau pedeapsă.
6. Toată lumea are dreptul la recunoaștere peste tot ca persoană în fața legii.
7. Toți sunt egali în fața legii și au dreptul, fără discriminare, la o protecție egală a legii.
8. Drepturile omului sunt protejate de lege.
9. Nicio reținere nedreaptă. Nimeni nu va fi supus arestării arbitrare, detenției sau exilului.
10. Toată lumea are dreptul la un proces echitabil.
11. Toată lumea este nevinovată până la proba contrarie.
12. Toată lumea are dreptul la intimitate.
13. Orice persoană are dreptul la libera circulație.
14. Orice persoană are dreptul de a solicita și de a se bucura de azil în alte țări din cauza persecuției.
15. Orice persoană are dreptul la o naționalitate.

16.Bărbații și femeile de vîrstă întreagă, fără nici o discriminare, au dreptul să se căsătorească și să întemeieze o familie.

17.Toată lumea are dreptul de a deține proprietăți.

18.Orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei.

19.Orice persoană are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare

20.Toată lumea are dreptul să se adune și să se asocieze pașnic.

21.Orice persoană are dreptul de a participa la guvern și de a avea acces la serviciul public al țării sale.

22.Orice persoană are dreptul la securitate socială

23.Fiecare are dreptul la muncă, dreptul de a face o treabă, la un salariu echitabil pentru munca sa și de a se alătura unui sindicat.

24.Toată lumea are dreptul să se odihnească și să se relaxeze.

25.Orice persoană are dreptul la un nivel de trai adecvat pentru sănătate și bunăstare. Hrană, adăpost, îmbrăcăminte și îngrijire medicală.

26.Toată lumea are dreptul la educație.

27.Dreptul de autor este o lege specială care protejează propriile creații artistice și scrieri;alții nu pot face copii fără permisiune. Fiecare are propriul său mod de viață și să se bucure de artă, știință și educație.

28.Toată lumea are dreptul la o ordine socială și internațională în care drepturile și libertățile stabilite în prezenta Declarație pot fi pe deplin realizate.

29.Fiecare are îndatoriri și responsabilități, în protejarea drepturilor și libertăților celuilalt.

30.Nimeni nu poate distruge sau încerca împotriva drepturilor omului cuiva.

Caracteristici Drepturile omului

Caracteristici	
UNIVERSAL	Drepturile omului aparțin tuturor oamenilor.
INALIENABIL	Drepturile omului nu pot fi înlăturate.
INTERCONNECTATE	Drepturile omului depind unul de celălalt.
INDIVIZIBIL	Drepturile omului nu pot fi tratate în mod izolat
NEDISCRIMINATORIU	Drepturile omului ar trebui respectate fără a aduce atingere.

Protejarea drepturilor omului

EQUAL
RIGHTS
FOR
ALL

Protejarea drepturilor omului

Există diferite instituții și instrumente care ajută Organizația Națiunilor Unite (ONU) să protejeze și să promoveze drepturile omului, unele dintre acestea fiind:

Înaltul Comisar pentru Drepturile Omului :sprijină componentele pentru drepturile omului ale menținerii păcii, ale misiunilor în mai multe țări și are numeroase birouri și centre regionale și naționale.Înaltul Comisar pentru Drepturile Omului comentează în mod regulat cu privire la situația drepturilor omului din lume și are autoritatea de a investiga situațiile și de a emite rapoarte cu privire la acestea.

Consiliul pentru Drepturile Omului: a fost înființată în 2006, este principalul organism interguvernamental independent al ONU responsabil pentru drepturile omului.

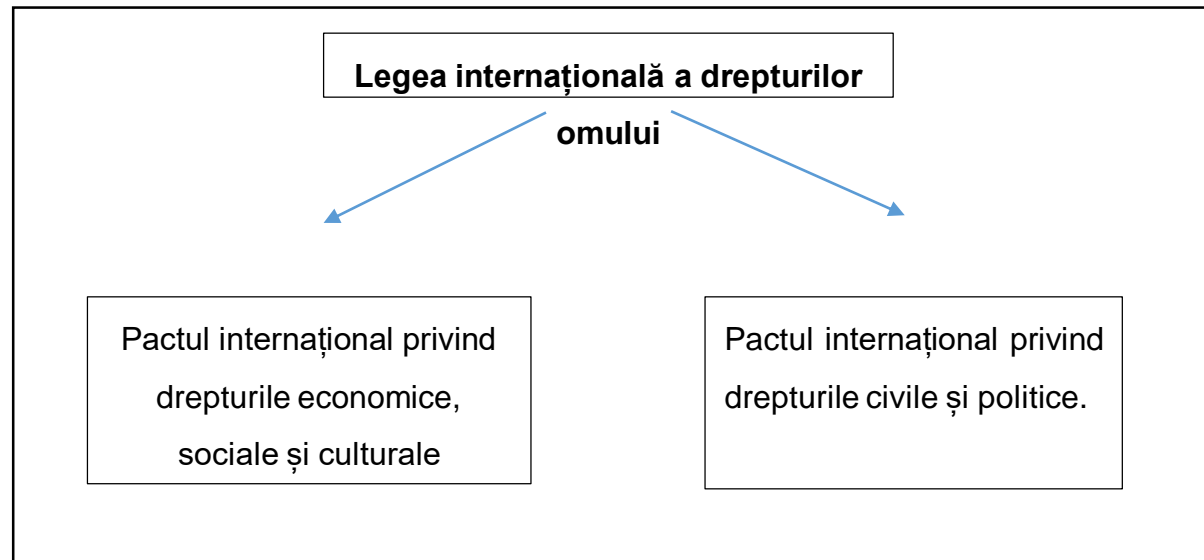
Organismele Tratatului privind drepturile omului: Acestea sunt comitete de experți independenți care monitorizează punerea în aplicare a principalelor tratate internaționale privind drepturile omului.

Protejarea drepturilor omului

Există, de asemenea, instrumente juridice care contribuie la protejarea drepturilor omului:

Legea internațională a drepturilor omului: acesta este compus din trei instrumente, o serie de tratate internaționale privind drepturile omului adoptate începând cu 1945: Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948) a fost primul document juridic care protejează drepturile universale ale omului, Pactul internațional privind drepturile civile și politice și Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale, precum și cele două protocoale opționale ale acestuia.

Protejarea drepturilor omului

Democrație: Democrația, bazată pe statul de drept, este în cele din urmă un mijloc de a obține pacea și securitatea internațională, progresul și dezvoltarea economică și socială, precum și respectarea drepturilor omului. În 2005, la summitul mondial, toate guvernele lumii au reafirmat "că democrația este o valoare universală bazată pe voința liberă a oamenilor de a-și determina propriile sisteme politice, economice, sociale și culturale și participarea deplină la toate aspectele vieții lor,, și au subliniat că "democrația, dezvoltarea și respectarea tuturor drepturilor omului și libertăților fundamentale sunt interdependente și se consolidează reciproc".

Este o obligație a statelor să respecte, să îndeplinească și să protejeze drepturile omului.

Importanța democrației

Democrația este strâns legată de diferite drepturi ale omului; **Dreptul oamenilor la autodeterminare, suveranitatea poporului, autonomie, independență** față de controlul extern. Pe lângă drepturile politice, toată lumea are dreptul de a participa la guvern și de a avea acces la serviciul public al țării sale.

Încălțări ale drepturilor omului

Încălțările sau încălțările drepturilor economice, sociale și culturale apar atunci când un stat nu își îndeplinește obligațiile de a se asigura că acestea se bucură fără discriminare sau de obligația sa de a le respecta, proteja și îndeplini. De obicei, o încălțcare a unuia dintre drepturi este legată de o încălțcare a altor drepturi. Iată câteva exemple de încălțări ale acestor drepturi:

- Evacuarea forțată a oamenilor din casele lor (dreptul la o locuință adecvată)
- Neasigurarea unui salariu minim suficient pentru un trai decent (drepturi la locul de muncă)
- Separarea sistematică a copiilor cu handicap de școlile principale (dreptul la educație)
- Incapacitatea de a împiedica angajatorii să facă discriminări în ceea ce privește recrutarea (pe baza sexului, handicapului, rasei, opiniei politice, originii sociale, statutului HIV etc.) (Dreptul la muncă)
- Interzicerea utilizării limbilor minoritare sau indigene (dreptul de a participa la viața culturală)
- Refuzul asistenței sociale acordate persoanelor din cauza statutului lor (de exemplu, persoanele fără domiciliu stabil, solicitanții de azil) (dreptul la securitate socială)

Rolul UDHR astăzi

Declarația Universală a Drepturilor Omului a fost considerată „un standard comun de realizare pentru toate popoarele și toate națiunile”, ea a devenit un instrument cu care se poate măsura gradul de respect și de respectare a standardelor internaționale privind drepturile omului.

De la crearea sa în 1948, a ghidat dezvoltarea tuturor convențiilor și tratatelor privind drepturile omului care au urmat de la crearea sa. Tratatate și convenții privind discriminarea rasială, drepturile femeilor, drepturile persoanelor cu handicap și drepturile copiilor.

Principalele tratate privind drepturile omului

- Pactul internațional privind drepturile civile și politice – 1966/76
- Convenția internațională a drepturilor economice, sociale și culturale – 1966/76
- Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor – 1979/81
- Convenția privind drepturile copilului – 1989/90
- Convenția privind drepturile persoanelor cu handicap – 2006/08

